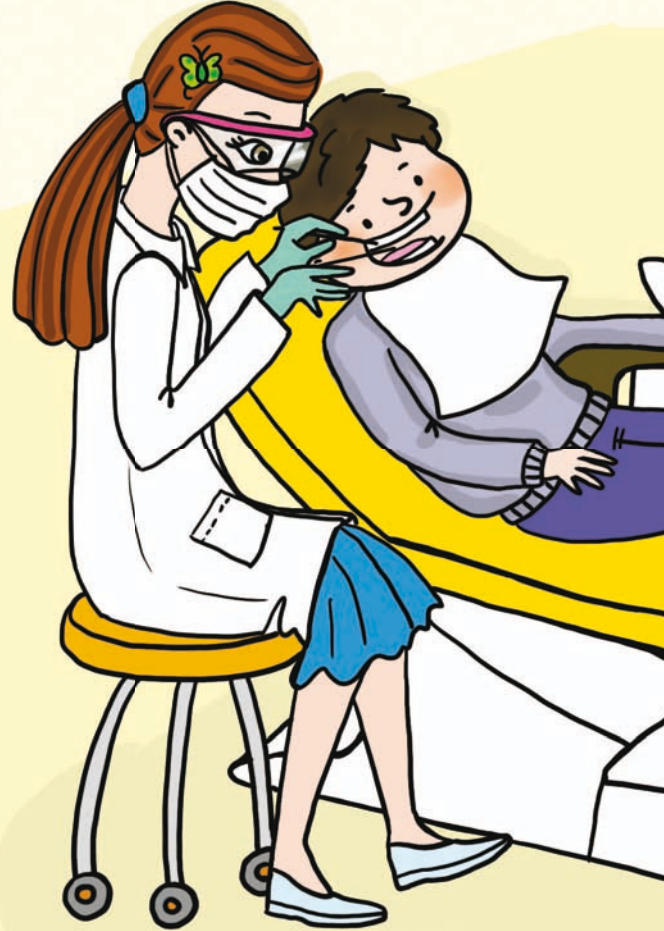
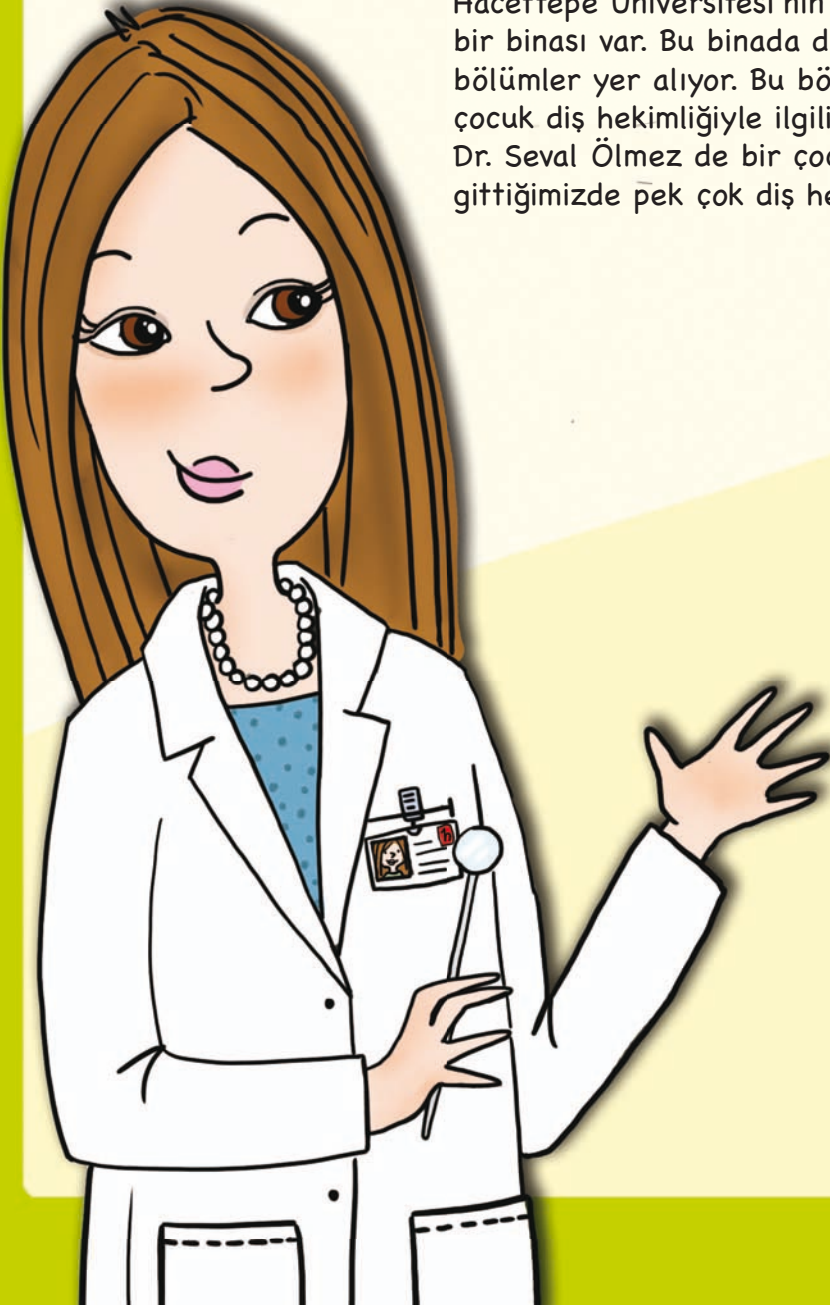

Haydi Çocuklar Diş Fırçalamaya

Her yıl 22 Kasım'da "Diş Hekimliği Günü"nü ve 22 Kasım'ın içinde bulunduğu haftada da "Ağız ve Diş Sağlığı Haftası"nı kutluyoruz. Bu yılki kutlamalara hazırlık olarak Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Seval Ölmez'le bir görüşme yaptık. Görüşmemiz sırasında pek çok şey öğrendik. Bakın neler...

Hacettepe Üniversitesi'nin Diş Hekimliği Fakültesi'nin büyük bir binası var. Bu binada diş hekimliğinin farklı dallarına ait bölümler yer alıyor. Bu bölümlerden biri de pedodonti yani çocuk diş hekimliğiyle ilgili bölüm. Görüşme yaptığımız Prof. Dr. Seval Ölmez de bir çocuk diş hekimi. Onunla görüşmeye gittiğimizde pek çok diş hekimi ve çok sayıda çocuk gördük.

Kimi çocuklar kontrole gelmişti, kimileri de tedavi oluyordu. Biz onları izlerken Seval Hanım da bize dişlerimizin öneminden söz etmeye başladı. Yiyeceklerimizi dişlerimiz sayesinde ısırdığımızı, kopardığımızı, parçaladığımızı ve çiğnediğimizi belirtti. Böylece yediklerimizi küçük parçalara ayırıp sindirime hazır hale getiriyormuşuz. Dişlerimiz ayrıca konuşmamızda da önemli rol oynuyormuş.

İlk dişlerimiz genellikle biz altı aylıkken çıkmaya başlıyormuş. Süt dişleri adı verilen bu geçici dişlerin sayısı 20'ymiş. Altı yaşlarımızdayken süt dişlerimiz düşmeye başlıyormuş. Yerlerini kalıcı dişlere bırakıyorlarmış. Yetişkinlerin 32 kalıcı dişi olurmuş. Her birinin yapısı ve görevi de farklıymış. Önde bulunan kesici dişlerimiz yiyecekleri kesmemizi sağlıyormuş. Bunların iki yanında birer köpek dişi bulunuyormuş. Bunlar da yiyecekleri koparmamızda rol oynuyormuş. En arkada da "küçük azı" ve "büyük azı" dişlerimiz varmış. Azı dişlerimizin üzerleri girintili çıkıntılıymış ve yiyecekleri çiğneyerek ezmemizi sağlıyorlarmış.

Dişlerimizi fırçalamadan önce ellerimizi iyice yıkayalım.

Dişlerimizi fırçaladıktan sonra ağızımızı çalkalarken mümkünse bardak kullanalım.

Seval Hanım'a dişlerimizin neden çürüdüğünü sorduk. O da söze dişlerimizin dışını kaplayan mine tabakasını anlatarak başladı. Ardından çok ilginç bir şey öğrendik. Bu mine tabakası vücudumuzda bulunan en sert dokuymuş. Hatta kemiklerimizden bile daha sertmiş. Mine tabakasının altında dentin tabakası yer alıyormuş. Dentin mine kadar sert değilmiş. Mine tabakası dişimizin içindeki dokuları koruyormuş. Ancak dişlerimizi iyi fırçalamadığımızda iş biraz değişiyormuş. Çünkü bazı bakteriler ağızımızdaki yiyecek ve içecek artıklarını kullanarak asitli maddeler oluşturuyormuş. Bu asitli maddeler, mine tabakasının bozulmasına neden olabiliyormuş. Bunun sonucunda da dişlerimiz çürümeye başlıyormuş. Çürükler dişlerimizin ağrmasına neden oluyormuş. Bu nedenle dişlerimizi temiz tutmamızın çok önemli olduğunu anlattı. Dişlerimizin ortasında bulunan yumuşak dokuya pulpa ya da diş özü dendiğini de öğrendik. Kan damarları ve sinirler pulpanın içinden geçiyormuş. Dişlerimizin bu kısmı çok duyarlıymış.

Son olarak da Seval Hanım'a nasıl diş hekimi olunduğunu sorduk. O da bize diş hekimi olmak isteyenlerin üniversitelerin diş hekimliği fakültelerinde beş yıllık bir eğitim almaları gerektiğini söyledi. Ancak diş hekimliğinin belirli bir dalında, örneğin pedodonti ya da ortodontide uzman olmak isteyenlerin bir kaç yıl daha eğitim almaları gerektiğini de belirtti.

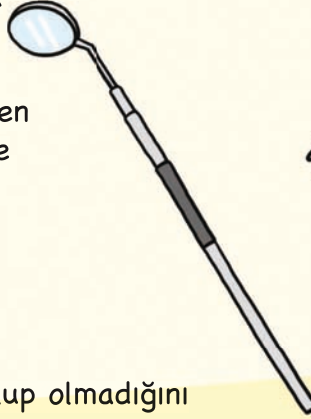
Diş Hekimleri İşlerini Yaparken Neler Kullanır?

Dişlerimizi sabah kahvaltıdan sonra ve akşam yatmadan önce fırçalayalım.

Diş hekimi, hastalarını özel bir koltukta muayene eder. Bu koltuğun yüksekliği ayarlanabilir ve yanında çok güçlü bir ışık kaynağı bulunur. Bu ışık kaynağı sayesinde hekim hastaların ağzının içini daha rahat görür. Koltuğun hemen yanında küçük bir lavabo bulunur. Bazen diş tedavisi sırasında hastaların ağızlarını suyla çalkalamaları gerekir. Böyle durumlarda bu lavaboyu kullanırlar.

Diş hekimleri muayene sırasında küçük bir aynadan yararlanır. Bu ayna yardımıyla dişlerimizin karşıdan bakıldığında görünmeyen bölümlerini, örneğin yanlarını ve arkalarını görebilir.

Bir dişin sağlıklı olup olmadığını anlamak için ucu çengel biçiminde olan bu alet kullanılır. Diş yüzeyinin sert olup olmadığı bu aletle kontrol edilir. Eğer dişler sağlıklıysa yüzeyleri de serttir.

Florürlü diş macunu kullanalım.

Dişlerimizi her defasında en az iki dakika boyunca fırçalayalım.

Dişlerin gayet iyi görünüyor. Ancak azı dişlerinin birinde çürük var. Ona dolgu yapmamız gerek.

Önce bu aletle dişin çürük olan kısımlarını temizleyeceğim.

Şimdi de bu dolgu maddesini temizlediğim yere yerleştireceğim.

Diş hekimleri, hastalarını muayene ederken maske ve eldiven kullanır. Bunun nedeni, hasta ve hekim arasında mikrop alışverişi olmasını önlemektir.

Fırçamıza bezelye büyüklüğünde diş macunu koyalım.

Dişlerdeki çürüklerin temizlenmesi gerekir. Bunun için hekimler çok hızlı bir biçimde dönen bir ucu olan alet kullanır. Bu alet dişlerdeki çürükleri temizlemeye yarar.

Altı ayda bir diş hekimine kontrole gidelim.

Artık ağzını kapatabilirsin.

Çok güzel, hiç problem kalmadı.

İşte bitti!
Bu aynayla dolguna bakabilirsin.

Altı ay sonra tekrar kontrole bekliyorum.

Çok teşekkür ederim.

Muayene sırasında hastaların ağızlarını iyice açmaları istenir. Bu sırada hastaların ağızlarına tükürük emici adı verilen bir alet yerleştirilir. Tükürük emici, ağızda biriken tükürüğü tıpkı bir elektrik süpürgesi gibi içine çeker. Böylece hastanın ağızda tükürük birikmemiş olur.

Dişlerimizi fırçalamadan önce diş fırçamızı ıslatmayalım.

Dişlerimizin arasını temiz tutmak için diş ipi de kullanalım.

Bilge Nur Karagöz
Çizim: Pınar Büyükgüral

Diş hekimleri, bazı durumlarda dişlerimizde bir sorun olup olmadığını anlamak için röntgen çekerler. Bunun için röntgen aygıtı kullanırlar. Bu aygıt sayesinde dişlerimizdeki çürükler ve diğer sorunlar saptanabilir. Burada da bir ağız röntgeni görüyorsunuz.